

ČESKÝ RÁJ V

Pardubice

sobota 31. května 2014

Odjezd: v 6:30 hod. od hlavního vlakového nádraží Pardubice (od předzahrádky restaurace La Rocket).

Trasa autobusu: Pardubice – Hradec Králové – Hořice – Ostroměř – Úlibice – Nová Paka – Horka u Staré Paky – Studenec – Jilemnice – Vysoké nad Jizerou (vystoupí I. skupina) – Bozkov (vystoupí II. a III. skupina, autobus čeká příchodu III. skupiny) – Semily (vystoupí III. skupina). Autobus přejede na Podspálov a zde čeká na příchod všech skupin. (V případě, že se mu zde nepodaří zaparkovat, bude stát v okolí (např. Železný Brod) a na 18. hodinu přijede.) Celkem (tam i zpět) do 270 km.

Odjezd zpět: v 18:00 hod. z Podspálova (od hotelu Pod Spálovem)

Předpokládaný příjezd do Pardubic: po 20. hodině

Trasy jednotlivých pěších skupin:

I. skupina vystoupí ve Vysokém nad Jizerou [1] (předpokládaný příjezd kolem 8:30). Po krátké obhlídce městečka (zájemci mohou navštívit např. místní Vlastivědné muzeum) vyrazí na trasu. Půjde po **Z** údolím Staroveského potoka nejdříve po silnici, později odbočí ze silnice vlevo a projde místní částí Stará Ves. Po 3 km pokračuje po souběhu **Z** a **Ž** až k mlýnu Klapáč, který bude možno si prohlédnout (vstupné dle dostupných informací je dobrovolné). Poté pokračuje dále údolím do Helkovic [2] (+1 km), kde na mostě odbočí po **Ž** doprava a vystoupá do Roztok [3] (+1 km). Zde pokračuje vlevo po **M** přes údolí Vošmendy kolem stejnojmenné přírodní rezervace [4] do Bozkova [5] (+3,5 km, celkem 8,5 km). Zde bude možnost se občerstvit, příp. poobědvat, a pokochat se pohledem z kostelní věže, která je přístupná (klíč v infocentru nebo u faráře). Poté pokračuje po **Ž** a sejde opět do údolí Vošmendy (+1,5 km) a vystoupá k Sejkorské kapličky [7] (+1 km). Zde je možnost odbočit cca 200 m po **M** vpravo na Masarykovu vyhlídku a vrátit se zpět. Poté pokračuje dále nejprve po **Ž** a **M**, později pouze po **Ž**, a sejde dolů do Semil [8] (+3,5 km, celkem 15 km). Zde bude opět možnost se občerstvit a prohlédnout centrum města. I v Semilech je možné vystoupat na kostelní věž. Odtud bude pokračovat po **Č** nejprve do Bítouchova (+2 km) [9] a poté kaňonem řeky Jizery přírodní rezervací Údolí Jizery u Semil a Bítouchova [10] po Riegrově stezce [11] na Podspálov (+3,5 km), kde bude závěrečná možnost posezení a občerstvení. **Celkem 20,5 km.**

II. skupina vystoupí spolu se skupinou III. na parkovišti v Bozkově [5] a dojde po **M** cca 0,5 km k Bozkovským jeskyním [6], kde absolvuje prohlídku (přibližně kolem 10. hodiny). Poté se vrátí do centra Bozkova, občerství, příp. poobědvá, pokochá se pohledem z kostelní věže a pokračuje dále přes Semily [8] a dále Riegrovou stezkou [11] na Podspálov stejně jako skupina I.. **Celkem 13 km.**

III. skupina vystoupí spolu se skupinou II. na parkovišti v Bozkově [5] a dojde po **M** cca 0,5 km k Bozkovským jeskyním [6], kde absolvuje prohlídku (přibližně kolem 10. hodiny). Poté se vrátí do centra Bozkova, občerství, příp. poobědvá, pokochá se pohledem z kostelní věže a ve smluvený čas (zhruba mezi 12. a 13. hodinou) přejede autobusem do Semil [8]. Po prohlídce centra města pokračuje po **Č** po Riegrově stezce [11] na Podspálov stejně jako skupiny I. a II.. **Celkem 6,5 km.**

Riegrova stezka vede sice kaňonem řeky Jizery, ale je upravená a celkem pohodlná, takže každý člen Slovanu by ji měl (třeba pomaleji) zvládnout. Rozhodně stojí za to!!! Všechny 3 skupiny převážně klesají!

V případě nepříznivého počasí bude zvolen přiměřený náhradní program.

Vstupné: Bozkovské jeskyně – dospělí 100,-Kč, studenti, důchodci 80,-Kč, děti 60,-Kč

Možnosti občerstvení: Vysoké nad Jizerou (I. skupina), Bozkov (všechny skupiny), Semily (všechny skupiny), Podspálov (všechny skupiny)

Mapa: zelená edice (1:50 000) KČT č. 19 Český ráj (nejnovější je vydání z roku 2014), č. 20-21 Jizerské hory a Frýdlantsko (2012), č. 22 Krkonoše (2014)

Cena: členové dospělí 250,- Kč, děti 100,- Kč, ostatní 300,- Kč

Přihlášky: přijímá Dagmar Ehrenbergerová, e-mail do zaměstnání: ehrenbergerova@szs.pardubice.cz, telefon do práce 466 050 217, mobil 739 569 070. Při odhlášení od 14. dne před termínem akce a při nedostavení se k autobusu zaplatí každý stanovenou cenu v plné výši.

Trasy připravil, výlet vede a příjemné zážitky přeje všem: David Šebesta (776 823 797 Vodafone)

Již 21. června máme další akci, které se mohou zúčastnit všichni přátelé cykloturistiky. Výlet na kolech s názvem ŽĎÁRSKÝMI VRCHY NA KOLE připravil a vede Mirek Halda.

Turisticko-vlastivědný text.

[1] Vysoké nad Jizerou – krkonošské městečko se 1300 obyvateli. Připomíná se poprvé v roce 1352, založeno bylo jako lokační město se čtvercovým náměstím. Městečko stíhaly četné požáry, které setřely jeho starobylý ráz. Barokní kostel sv. Kateřiny pochází z let 1725-34. Sloup se sochou Panny Marie je z roku 1759. Od roku 1786 zde působilo první ochotnické divadlo na českém venkově. Počátkem 20. století přijížděli do Vysokého nad Jizerou spisovatelé a umělci (A. Sova, V. Dyk, K. V. Rais aj.). „Větrov“ z Raisových Zapadlých vlastenců. Rodiště rodu Kramářů – českého politika Dr. Karla Kramáře (1860-1937), historika umění Vincence Kramáře (1877-1960) ad. Pro ženu Dr. K. Kramáře, ruskou šlechtičnu, zde byla postavena Kramářova vila s ruskými vlivy, dnes hotel Větrov. Od roku 1930 je zde Vlastivědné muzeum s národopisnými sbírkami a pohyblivým betlémem Jana Metelky ze Sklenařic. Lyžařský areál Šachty, 3 vleky (večerní lyžování), celkem 4,15 km sjezdovek a lyžařské běžecké tratě.

[2] Helkovice – ves připomínaná poprvé v roce 1664. Ve vsi se zachovala roubená lidová stavení, u č.p. 16 stojí památný dub.

[3] Roztoky u Semil – v obci ve Fiedlerově údolí na Staroveském potoce stojí zachovalý Roztocký mlýn (Klapáč) s původním zařízením a expozicí z historie a života ve mlýně.

[4] Údolí Vošmendy – přírodní rezervace (13,14 ha, vyhlášena v roce 1997), která chrání krasové území s jeskyněmi a paleontologickými nálezy a luční společenstva.

[5] Bozkov – obec (578 m n.m.) uváděná poprvé v roce 1352 je proslulým poutním místem ke Královně či Matičce hor – dřevěné gotické Madoně z poloviny 16. století. Jednolodní raně barokní kostel Navštívení Panny Marie pochází z roku 1693 s úpravami z roku 1895. Má hranolovou věž, která je přístupná jako rozhledna. Kamenná Madona pochází z roku 1765 a cenná řezbářská výzdoba od J. a M. Jelínků z Kosmonos je z let 1754-57. Uprostřed obce je kaplička U Matičky nad pramenem „vody Boží“. V okolí kostela jsou další plastiky. Rodiště Josefa Aloise Koubleho (č.p. 100), vlasteneckého kněze a lidumila (1825-86), pátera Chvály z Raisových Zapadlých vlastenců. Pamětní deska na kostele byla odhalena v roce 1888.

[6] Bozkovské jeskyně – patří k nejrozsáhlejším krasovým prostorům v severních Čechách. Byly odkrývány postupně od roku 1947 a v roce 1969 byly zpřístupněny

veřejnosti v délce 500 m. Jejich systém je puklinového charakteru ve vazbě na tektonické poruchy v čočce vápničitých dolomitů silurského stáří. Tzv. Stará Bozkovská jeskyně má zajímavou krápníkovou výzdobu, v Nové jeskyni vynikají zejména podzemní jezera. Největší z nich (24 x 16 m) má svými rozměry prvenství v Čechách, přestože hladina byla uměle snížena o 5 m. Jeskyně jsou propojeny v jediný celek a s povrchovými jevy a lesními porosty jsou pod názvem Bozkovské dolomitové jeskyně chráněny jako národní přírodní památka (5,54 ha, vyhlášena v roce 1999) se statutem – krasové území s komplexem Bozkovských dolomitových jeskyní a dalšími krasovými jevy.

[7] Sejkorská kaplička – barokní výklenková kaple Bolestné Panny Marie pocházející z roku 1693 se zvoníčkou a oltářem se sousoším Piety. V blízkosti se nachází dnes zarůstající Masarykova vyhlídka. TGM ji navštívil v roce 1922.

[8] Semily – správní centrum, bývalé okresní město (340 m n.m.) v údolí Jizery. Původně ves, doložená roku 1352, s kostelem a tvrzí. Pod vlivem rozvoje těžby zlata a mědi bylo vyměřeno v 15.-16. století městečko na pravidelném půdorysu. V roce 1691 však bylo postiženo velkým požárem. Dříve zde převažovala dřevěná zástavba, dnes jsou městem bez významnějších památek. Novorománský kostel sv. Petra a Pavla z let 1908-11 stojí na místě původního barokního kostela z roku 1702. Mariánský sloup je z roku 1738. Barokní hřbitovní kostel sv. Jana Křtitele pochází z let 1723-27 s nástrojnou malbou z roku 1761. Původně barokní zámek z roku 1691 je v současné době účelově využit. Rodiště politika Františka Ladislava Riegra (1818-1903) a spisovatele Ivana Olbrachta (1882-1952), jehož otec Antonín Zeman (Antal Stašek) tu byl advokátem. V jejich rodném domě je dnes umístěno Městské muzeum a Pojizerská galerie.

[9] Bítouchov – ves v údolí Jizery, poprvé připomínaná v roce 1461. Barokní zvonička pocházející z roku 1812 s velkou bání krytou šindelem byla zrekonstruována v roce 1996.

[10] Údolí Jizery u Semil a Bítouchova – přírodní rezervace (rozloha 69,88 ha, vyhlášena v roce 1951), hluboce zaříznuté kaňonovité údolí ve spodnosilurských fylitických břidlicích, dlouhé asi 3 km. Svahy jsou porostlé lesem, místy s přirozenými společenstvy sutí a skal. Technickou zajímavostí je 1300 m dlouhý tunel, přivádějící od jezu na Jizeře vodu k hydroelektrárně v Podspálově z let 1921-26. Na levém břehu Jizery prochází železniční trať Pardubice – Liberec, otevřená v roce 1859, se 4 tunely v celkové délce 743 m. Na pravém břehu Jizery vede Riegrova turistická stezka z roku 1909 a nová naučná stezka vybavená panely. Nad levým údolním svahem se tyčí Krkavčí skála s vyhlídkou do kaňonu Jizery z roku 1905.

[11] Riegrova stezka z Bítouchova do Podspálova představuje nejatraktivnější část původní stezky ze Semil do Železného Brodu, otevřená v roce 1909 zásluhou KČT. Červeně značená cesta, pojmenovaná po nejvýznamnějším semilském rodákovi F. L. Riegrovi, měří v tomto úseku 3,5 km. Stezka je zčásti vylámana ve skále. Do soutěsky vchází po úzkém dřevěném chodníku, dlouhém 77 m, zakotveném na skále ve výšce 5,5 m nad korytem řeky Jizery. Krátce za tímto úsekem stezka prochází kolem jezu, od něhož teče voda 1300 m dlouhým podzemním tunelem do hydroelektrárny v Podspálově. Od skály s podobou lva (U Kamenného lva) stoupá stezka serpentinami na nejvyšší bod se zastřešeným odpočívadlem, tzv. Pěšorestem. Nedaleká Böhmová vyhlídka na skalním útesu nabízí v jednom z nejkrásnějších míst kaňonu výhled na protější Krkavčí skálu, na řečiště plné balvanů a na železniční trať na protilehlém břehu. Jeden z mnoha pramenů a potůčků ve svahu vyvěrá v podobě upravené studánky Antala Staška z roku 1924 krátce před koncem stezky. Přítomnost nedaleké hydroelektrárny na soutoku Jizery a Kamenice připomíná vodní tunel, který vede souběžně se závěrečným úsekem stezky do Podspálova. Původní Riegrova cesta nekončila v Podspálově, ale pokračovala podél Jizery až do Železného Brodu. V Podspálově se Riegrova stezka setkává s Kamenického stezkou, vedoucí souběžně po horní hraně údolí, a s Palackého stezkou, směřující údolím řeky Kamenice do Tanvaldu.

